

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 5/2018

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Assessing mathematical competencies : an analysis of Swedish national mathematics tests [Hodnocení matematických kompetencí : analýza švédských národních matematických testů] / Jesper Boesen, Johan Lithner, Torulf Palm -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 62, č. 1 (February 2018) (2018), s. 109-124.

Reforma a vývoj v oblasti vzdělávání se v posledních desetiletích zaměřuje na matematické kompetence a to je výzva pro výzkumné pracovníky a organizace na národní úrovni. Předložená studie analyzuje švédské národní testy matematiky a hledá důkazy o tom, do jaké míry tyto kompetence reprezentují a mohou hrát roli při reformování výuky. Výsledky ukazují, že i když národní testy posuzují různé kompetence, ukazuje se omezené zaměření na aspekty interpretace a hodnocení kompetencí; testy tedy plně nezachycují komplexní povahu kompetencí. Toto zjištění může omezit možnosti, aby testy fungovaly jako vhodné nástroje pro reformu.

školství ; školská reforma ; systém výchovy a vzdělávání ; matematika ; způsobilost ; test ; výzkumná technika ; hodnocení vzdělávacího systému ; taxonomie didaktických cílů ; vzdělávací standard ; národní vzdělávací program ; Švédsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467781>

2.

Does social exclusion by classmates lead to behaviour problems and learning difficulties or vice versa? : a cross-lagged panel analysis [Vede sociální vyloučení ze strany spolužáků k problémům s chováním a s prospěchem, nebo je tomu naopak? : příčně-panelová analýza] / Johanna Krull, Jürgen Wilbert, Thomas Hennemann -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 33, č. 2 (May) (2018), s. 235-253.

V situaci, kdy se v Německu vzdělává více než 37% postižených žáků v běžných školách, vyvstává otázka, jak si školy mohou zachovat vysoký vzdělávací standard a přitom zaručit i sociální a emocionální inkluzi těchto žáků do třídní komunity. Výzkumy ukazují, že děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou častějšími oběťmi sociální exkluze, zejména ty, které mají problémy s chováním a s prospěchem. Panelová analýza sociometrických dat odkryla, že žáci s problémovým chováním a s těžkostmi s učením jsou pro spolužáky nejméně akceptovatelní. Autoři však zjistili, že tyto problémy nemají přímý vliv na sociální odmítnutí, a že sociální přijetí ani sociální odmítnutí (v 1. ročníku) nemá vliv na rozvoj poruchy učení ani problémového chování.

inkluzivní vzdělávání ; postižený ; porucha učení ; sociální vyloučení ; třída ; chování žáka ; porucha chování ; vztahy mezi vrstevníky ; analýza ; SRN ; ročník 1

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467773>

3.

Hungarian-Russian bilingual schools in Hungary during the Soviet occupation (1945 - 1989) [Maďarsko-ruské bilingvální školy v Maďarsku během sovětské okupace (1945 - 1989)] / Agnes Vamos -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 54, č. 3 (June) (2018), s. 301-319.

Zakládání, fungování a uzavírání bilingválních škol v letech sovětské okupace Maďarska. Ruština byla zavedena jako povinný vyučovací předmět, výuka ostatních jazyků byla omezena. SSSR rozšiřoval svou kulturu v celém východním bloku prostřednictvím jazykové výuky. První taková škola byla po silných protikomunistických protestech v r. 1956 uzavřena. Druhá vznikla v r. 1974 a následovalo dalších 14 rusko-maďarských škol. Začaly se v nich ale později učit i jiné evropské jazyky, což je považováno za otevření se nové jazykové politice. Článek dále sleduje vzájemné vztahy těchto škol, jejich vztahy s vysokými školami a celkovou domácí i zahraniční politikou Maďarska v daném období.

škola ; dvojjazyčné vzdělávání ; ruština ; maďarština ; povinný předmět ; jazyková politika ; komunismus ; politická propaganda ; cizí jazyk ; zahraniční politika ; dějiny školství ; Maďarsko ; Sovětský svaz ; 1945-1989

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467987>

4.

Impact of Culture on Education in Poland and South Korea : a Comparative Analysis [Vliv kultury na vzdělávání v Polsku a Jižní Koreji : Srovnávací analýza] / Stanisław Juszczyk, Yongdeog Kim -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: New educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [15], č. 2 (vol. 48) (2017), s. 132-143.

Příspěvek představuje výsledky výzkumu, jehož cílem bylo podívat se na to, jakým způsobem ovlivňuje kultura vzdělávání studentů z jihovýchodní Asie a evropských zemí. Ve výzkumu byla analyzována vybraná publikovaná stanoviska o vlivu kultury na společnost a vzdělání, vybrané publikované výsledky empirického výzkumu různých autorů v této problematice, byly vyhodnoceny výsledky rozhovorů s učiteli a vlastní pozorování spolužáků na různých úrovních vzdělávání v Polsku a Jižní Koreji. Při analýze podobností a rozdílů, obtíží a pozitivních rysů vzdělávacích systémů v Polsku a Jižní Koreji byl kladen důraz na zjištění příčin toho, proč Korea pravidelně již několik let překonává mezinárodní tabulky (PISA, TIMMS, PIRLS) a má jedny z nejúspěšnějších vzdělávacích výsledků na světě.

působení ; kultura ; vzdělávání ; komparace ; analýza ; výzkum ; výsledek výzkumu ; student ; zveřejnění ; společnost ; vzdělání ; empirický výzkum ; tvůrce ; interview ; učitel ; pozorování ; žák ; stupeň vzdělání ; systém výchovy a vzdělávání ; mezinárodní spolupráce ; hodnocení ; PISA TIMMS PIRLS ; Polsko ; svět ; jihovýchodní Asie ; Evropa ; Korejská republika ; stanoviska ; rozdíl ; podobnost ; spolužák ; výsledky vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467817>

5.

Metódy práce s využitím videosekvencií v edukačnom procese v predmete slovenský jazyk a literatúra : výťah z atestačnej práce na druhú atestáciu v predmete slovenský jazyk a literatúra [Methods of work with using video sequences in the educational process in subject Slovak language and literature : an excerpt from attestation thesis for the second attestation in subject Slovak

language and literature] / Anetta Mária Gnidová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 26, č. 3 (2017), s. 25-29.

Autorka článku se věnuje metodám práce s využitím videosekvencí. Výběr videosekvence ovlivňuje téma, obsah a cíle vyučovací hodiny, fáze vyučovací hodiny a myšlenkové operace. Rozdělení videosekvencí z hlediska cíle tvorby, z hlediska rozsahu videa. Efektivní sledování vyžaduje opakované (první až třetí) sledování sekvence. V článku je popsán návrh práce s videosekvencemi dramatického díla. Metodika vyučovacích hodin, cíl, fáze vyučovacího bloku, pracovní listy. Využitím videosekvencí ve výuce se zabývá i následující článek v časopise.

videozáznam ; video ; audiovizuální technika ; výuka ; vzdělávání ; vyučovací předmět ; vyučovací metoda ; učební pomůcka ; jazyková výuka ; literatura ; vyučovací hodina ; cíl výuky ; obsah výuky ; metodika ; pracovní sešit ; literární výchova ; Slovensko ; fáze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467965>

6.

Mit Spiegeln komponieren : eine Idee zum fächerübergreifenden

Unterrichten in Mathematik und Musik [Komponovat se zrcadly : nápad na mezipředmětovou výuku matematiky a hudby] / Janine Elisabeth Neckenich -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Mathematik -- ISSN 1865-4983 -- Roč. 65, č. 2 (Mai) (2018), s. 22-26.

Autorka článku navrhuje propojit ve výuce matematiku s hudbou. Využívá přitom skutečnost, že pro většinu dětí je hudba zábavnější a mají o ni větší zájem než o matematiku. Upozorňuje ale i na to, že hudba již od antiky využívá matematiku v oblasti harmonie, rytmiky i ladění. Uvádí kompoziční principy, při kterých se využívá zrcadlové symetrie i technik augmentace a diminuce. Článek obsahuje i seznam doporučené odborné literatury pro učitele k tématu propojení matematiky s hudbou při výuce. Pro 3.-4. ročník ZŠ.

matematika ; hudba ; hudební výchova ; mezipředmětové téma ; mezioborový přístup ; žák ; základní škola ; první stupeň ; zájem ; dějiny starověku ; rytmika ;

odborná literatura ; učitel ; harmonie ; kompozice ; ladění ; zrcadlo ; symetrie ;
augmentace ; diminue ; ročník 3-4

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468085>

7.

Modern pedagogy, local concerns : the Junkyard on the kibbutz

kindergarten [Moderní pedagogika, místní zájmy : Junkyard v mateřských školách v kibucech] / Deborah Golden, Ora Aviezer, Yair Ziv -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 54, č. 3 (June) (2018), s. 355-370.

Článek se zaměřuje na Junkyard, unikátní vzdělávací prostředí a praxi rozvíjené v mateřských školách v izraelských kibucech ve 40. a 50. letech minulého století, a na mnoha místech fungující dodnes. Používají se zde artefakty ze světa dospělých, pro které již není použití, a děti se věnují volné hře s minimem pravidel týkajících se času, prostoru, předmětů a sociálních vztahů. Tato forma předškolního vzdělávání se zakládá na poznatcích o vývoji a rozvoji dítěte a jeho vzdělávání, a zároveň respektuje všechny místní tradice. Autoři vysvětlují, proč součinnost různých faktorů - materiálních, strukturálních, vzdělávacích a kulturních - podporuje fungování těchto školek v daném prostředí až dodneška.

předškolní výchova ; mateřská škola ; historické hledisko ; volný projev ; hra ; pravidlo ; rozvíjení schopností ; vývoj dítěte ; tradice ; Izrael ; předmět ; volná hra ; kibuc ; Junkyard ; 1940-

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468004>

8.

Profile of Illustration in Children's Literature Books Based on the Image

Preferences of the Youngest Readers [Profil ilustrací v knihách dětské literatury založený na preferovaných obrázcích nejmladších čtenářů] / Beata Mazepa-Domagała -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: New educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [15], č. 3 (vol. 49) (2017), s. 223-235.

Prezentovaný příspěvek je výsledkem výzkumu v oblasti vizuální komunikace jako výtvarného doplňku a vysvětlení tištěného obsahu knihy. Příspěvek začíná úvahami o vizuální kultuře, která ilustruje její polysemický charakter, a odkazuje na ikonickou povahu obrazů. Dále se práce zabývá obrazem umění a hodnotou vizuální komunikace ve formě ilustrace knihy. Poslední část práce se snaží ukázat strukturu dobře navržené ilustrace v souladu s představami ve skupině nejmladších čtenářů.

ilustrace ; kniha ; dětská kniha ; literatura pro děti a mládež ; představa ; skupina ; čtenářství ; rané čtení ; výzkum ; výsledek výzkumu ; vizuální vnímání ; komunikace ; výtvarný projev ; obraz ; hodnota ; průřez ; doplněk ; preference ; odkaz ; čtenář

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467847>

9.

Programmieren! - Auch schon in der Grundschule? : über Möglichkeiten des Einsatzes der blockorientierten Programmiersprache Scratch

[Programovat! - Také již na základní škole? : o možnostech použití blokového programovacího jazyka Scratch] / Daniel Walter -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Mathematik -- ISSN 1865-4983 -- Roč. 65, č. 1 (Februar) (2018), s. 8-12.

Žáci prvního stupně základních škol mají nejenom umět používat počítače, ale mají získat dovednosti i v základech programování. Článek se zabývá základními pojmy programování a především se soustředí na vizuální programovací jazyk Scratch založený na principu blokového programování, který je snadno ovladatelný a uživatelsky (i pro děti) příznivý a je dobrou motivací pro rozvoj kompetencí v informatice. Autor článku uvádí, jakým způsobem se programy ve Scratch tvoří, předkládá konkrétní výsledky programování i možnost jejich prezentace na YouTube.

informatika ; dítě ; informační technologie ; základní škola ; programování ; první stupeň ; způsobilost ; vizuální učení ; motivace ; rozvoj ; prezentace ; YouTube ; programovací jazyk Scratch

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468058>

10.

Quality of Inclusion and Related Predictors : Teachers' Reports of Educational Provisions Offered to Students with Down Syndrome [Kvalita inkluze a související prediktory : zprávy učitelů o vzdělávacích opatřeních nabízených žákům s Downovým syndromem] / L.I. Engevik, K-A.B. Næss, L. Berntsen -- eng

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 62, č. 1 (February 2018) (2018), s. 34-51.

Cílem předložené studie bylo získat poznatky o kvalitě začlenění žáků s Downovým syndromem do běžné výuky a odhalit základní prediktory. Studie se zúčastnilo 39 osmiletých žáků s Downovým syndromem a jejich učitelé, kteří hodnotili klíčové ukazatele inkluze. Kvalitu začlenění hodnotili jako průměrnou. Znamená to, že žáci s Downovým syndromem se účastnili výuky jako aktivní členové třídy, kteří se učili se svými vrstevníky. Současně probíhala výuka mimo běžnou třídu. Regresní analýza ukázala, že spolupráce učitelů a expresivní jazykové schopnosti dětí spolehlivě doplňují částečnou variabilitu v kvalitě inkluzivního vyučování. Výsledky studie pro pochopení a usnadnění začlenění inkluze do praxe budou dále diskutovány.

žák ; mentálně postižený ; mentální retardace ; Downův syndrom ; základní škola ; výuka ; forma výuky ; inkluzivní vzdělávání ; integrace žáka ; vztahy mezi vrstevníky ; učitel ; hodnocení výuky ; postoj učitele ; spolupráce ve výchově ; kvalita vyučování ; regresní analýza ; věk 8

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467755>

11.

Student voices on social exclusion in general primary schools [Hlasy žáků a sociální vyloučení v běžných základních školách] / R. R. de Leeuw, A. A. de Boer, A. E. M. G. Minnaert -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 33, č. 2 (May) (2018), s. 166-186.

Zastánci inkluze argumentují také tím, že v běžné třídě získá postižený žák více sociálních kontaktů. Výzkumy však ukazují, že často je pravdou pravý opak. Předložená studie zpovídala postižené žáky se sociálními, emocionálními a behaviorálními problémy, kteří byli ve své třídě sociálně vyloučení (5. a 6. ročník). Ptala se jich na zkušenosti s vyloučením z kolektivu popř. šikanováním

a na přístupy, které používají, aby své sociální problémy ve třídě vyřešili. Vyšlo najevo, že tito žáci by preferovali jiné přístupy k vyřešení svých sociálních vztahů ve škole, než jaké jsou v současnosti aplikovány. Rádi by viděli, aby o ně spolužáci i učitelé projevovali více zájmu. Autoři studie podporují myšlenku, aby bylo postiženým žákům v inkluzi více nasloucháno.

postižený ; handicap ; inkluzivní vzdělávání ; sociální vyloučení ; vztahy mezi vrstevníky ; šikanování ; zájem ; základní škola ; výzkum ; ročník 5 ; ročník 6 ; inkluze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467753>

12.

tar'hi:b - Willkommen in der deutschen Schule : sprachliche und (inter-)kulturelle Bildung in Willkommensklassen [tar'hi:b - Vítejte v německé škole : jazykové a (mezi-)kulturní vzdělávání v uvítacích třídách] / Heidi Rösch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 65, č. 2 (April) (2018), s. 4-8.

Článek se zabývá německými tzv. uvítacími třídami pro uprchlíky a způsobem, jak v nich přivítat žáky a jejich rodiče. Uvažuje nad tím, jak žáky s migračním pozadím co nejlépe integrovat do německých škol a co nejefektivněji je naučit němčinu. Přibližuje jazykově didaktický a interkulturní přístup k jazykovému vzdělávání (1.-4. třída ZŠ), který využívá mateřského jazyka žáků - může se začít tím, že se k uvítacímu nápisu v němčině přidá jeho arabský ekvivalent (jak je uvedeno v názvu tohoto článku). Autorka článku si všímá i sociokulturního prostředí uprchlíků v Německu.

uprchlík ; dítě cizí národnosti ; migrace ; didaktika ; jazykové vzdělávání ; efektivnost vzdělávání ; dovednost ; základní škola ; mateřský jazyk ; první stupeň ; arabština ; němčina ; sociální prostředí ; kulturní prostředí ; multikulturní výchova ; integrace ; bilingvismus ; přípravný ročník ; SRN ; ročník 1-4 ; uvítací třída

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467677>

13.

Vplyv digitálneho vzdelávania na počúvanie s porozumením na hodinách anglického jazyka v primárnom vzdelávaní : výťah z atestačnej práce na druhú atestáciu: učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ [The impact of digital education on the listening with understanding in English language classes in primary education : an excerpt from attestation thesis for the second attestation: primary school teaching] / Marcela Bukovičová -- slo

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 26, č. 3 (2017), s. 11-12.

Core Curriculum For English (CCE) je digitálny vzdelávací materiál, ktorý využíva interaktívne zdroje. Tento druh vzdelávania je založený na komunikačnej metóde, ktorá rozvíja komunikačné jazykové kompetencie a jednotlivé komunikačné jazykové činnosti. Digitálne materiály sú spojené s najčastejšie používanými učebnicami anglického jazyka na základných školách. Metodické príručky CCE pre učiteľov i pracovné listy sú paralelné s digitálnym obsahom. CCE je súbor audio a audiovizuálnych nahrávok a cvičení. Súčasťou článku je popis vyučovacej hodiny anglického jazyka s využitím CCE. Digitálny obsah CCE je dostupný online na uvedenom portáli.

elektronický učebný materiál ; didaktické využitie počítača ; vzdelávanie ; jazyková výuka ; angličtina ; komunikácia ; vyučovacia metóda ; audiovizuálna metóda ; audiovizuálna pomôcka ; učebná pomôcka ; metodická príručka ; pracovný sešit ; nahrávka ; cvičenie ; základná škola ; porozumenie textu ; činnosť ; poslech ; Slovensko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468052>

14.

„Wissen, was erwartet wird“ : Rebecca Zwick über Aufnahmeverfahren von Hochschulen [Vědět, co se očekává : Rebecca Zwick o přijímacím řízení na vysokých školách] / Rebecca Zwick ; [Autor interview] Annick Eimer -- ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 74, č. 3 (2018), s. 34-35.

Rozhovor s emeritní profesorkou Kalifornské univerzity, odbornicí na kvalifikační testy, o hodnocení přijímacího v Německu a USA. Článek seznamuje se systémem hodnocení žáků na středních školách v obou zemích, které je v USA transparentnější než v Německu, kde se úroveň hodnocení na různých školách od sebe často znatelně liší. Dále si všímá systému přijímání na

vysoké školy. Seznamuje s testy hodnotícími studijní předpoklady v USA, jimiž jsou především Scholastic Assessment Test (SAT-Test) a American College Test (ACT- Test). Je skeptická k přijímacím pohovorům na německých vysokých školách, které podle ní nemohou plně úroveň studijních předpokladů uchazeče postihnout.

vysoká škola ; střední škola ; test schopností ; student ; žák ; úroveň vědomostí ; hodnocení žáka ; přijetí na vysokou školu ; dovednost studovat ; přijímací zkouška ; University of California ; SRN ; Spojené státy americké ; přijímací řízení ; přijímací pohovor

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/467634>

15.

„You have betrayed us for a little dirty money!“ : the Prague Spring as seen by primary school teachers [Zradili jste nás za trochu špinavých peněz! : Pražské jaro očima učitelů základních škol] / Jiří Zounek, Michal Šimáně, Dana Knotová -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 54, č. 3 (June) (2018), s. 320-337.

Článek se zaměřuje na tzv. Pražské jaro roku 1968 a zkoumá, jak fungovaly základní školy a jak události oné doby ovlivňovaly profesní práci učitelů. Výzkum je založen na osobních svědectvích a bohatých archivních materiálech z té doby. Ukazují, jak se klima na základních školách uvolnilo a vliv komunistické politiky slábnul, což se odrazilo jak v chodu škol, tak i ve výuce. Po okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy v srpnu 1968 začali být učitelé permanentně kontrolováni a výuka se musela přizpůsobit ideologii znovunastolené komunistické moci.

politika ; základní škola ; učitel ; klima školy ; výuka ; historické hledisko ; dějiny dvacátého století ; komunismus ; ideologie ; moc ; společenská změna ; Československo ; práce učitele ; okupace ; Pražské jaro, 1968 ; 1968

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/468002>